

Τοξική λίμνη η Κάρλα

Βρίθει μικροβίων ο θεσσαλικός υδρότοπος, ενώ ψάρια ξεβράζονται καθημερινά

Γιάννης ΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΡΑΓΚΑ & ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΚΟΝΤΗ
planet@realnews.gr

■ **ΤΗΝ ΑΣΤΟΧΙΑ** και τις τρομακτικές καθυστερήσεις των πανάκριβων έργων αποκατάστασης της θεσσαλικής λίμνης Κάρλα φέρνουν στην επιφάνεια τα νεκρά ψάρια που ξεβράζει κατά χιλιάδες η λίμνη τις τελευταίες εβδομάδες. Το πρόγραμμα για την επαναδημιουργία της αποξηραμένης λίμνης ξεκίνησε το 1999 και προέβλεπε δαπάνη 152 εκατομμυρίων ευρώ (51,8 δισ. δρχ.) για έργα που θα ολοκληρώνονταν το 2003. Επτά χρόνια μετά, οι αρμόδιοι κάνουν λόγο για ολοκλήρωση μόλις του 60% των εργασιών που θα διασφαλίσουν τη βιωσιμότητα της νέας λίμνης, η πραγματικότητα όμως αποδεικνύει πως ακόμη και τα έργα που έχουν γίνει δεν ήταν απολύτως προς τη σωστή κατεύθυνση. Από τη δεύτερη εβδομάδα του Δεκεμβρίου και έπειτα, στην επιφάνεια της λίμνης ξεβράζονται νεκρά ψάρια σχεδόν καθημερινά, ενώ επιστήμονες δηλώνουν πως ο καινούργιος υδροφόρος ορίζοντας τείνει να μετατραπεί οριστικά σε μικροβιακή λίμνη.

«Η Κάρλα σήμερα είναι ένας μεγάλος λάκκος με νερό, που φιλοξενεί σε μεγάλη πυκνότητα παρασιτικούς και τοξικούς μικροοργανισμούς. Θα πρέπει να περάσουν πολλά χρόνια ακόμη προτού να μπορέσουμε να αποκαλέσουμε την Κάρλα λίμνη», δηλώνει ο αναπληρωτής καθηγητής Γεωπονίας, Ιχθυολογίας και Υδάτινου Περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, Κωνσταντίνος Κορμάς.

Από την περασμένη άνοιξη, επιστήμονες των Πανεπιστημίων Θεσσαλίας, Θεσσαλονίκης και Ιωαννίνων έχουν προχωρήσει σε εκτεταμένες έρευνες για την ποιότητα των νερών της Κάρλας. Τα αποτελέσματα των αναλύσεων ήταν κάθε άλλο παρά ενθαρρυντικά, καθώς έδειξαν ότι βρίθκει μικροβιακών οργανισμών, όπως αυτούς που έχουν ταλαιπωρήσει -κι εξακολουθούν κατά καιρούς να ταλαιπωρούν- και άλλες λίμνες, όπως η Κορώνεια, η Παμβώτιδα των Ιωαννίνων και η

λίμνη της Καστοριάς. Επιπλέον, το περασμένο καλοκαίρι οι τιμές αλατότητας της Κάρλας έφτασαν το 1/3 του επιπέδου της θάλασσας!

Τοξικό κοκτέιλ

«Το νερό της λίμνης συχνά μοιάζει με ένα κοκτέιλ γνωστών τοξικών μικροοργανισμών που είναι ιδιαίτερα πυκνό, αφού τα διάφορα είδη μετρήθηκαν σε ιδιαίτερα υψηλούς αριθμούς. Μπορεί πλέον να υπάρχουν πουλιά και οι ψαράδες να ψαρεύουν ψάρια, αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι έχουμε ένα σταθερό οικοσύστημα, στο οποίο θα μπορέσει να διατηρηθεί αυτή η ζωή. Τα ψάρια είναι στην κορυφή της τροφικής πυραμίδας. Το πόσο καλά θα μελιωμένη είναι αυτή η πυραμίδα θα μπορέσουμε να το πούμε μόνο όταν γεμίσει η λίμνη και αποκτήσει σταθερά λιμνολογικά χαρακτηριστικά», εξηγεί ο Κ. Κορμάς.

Το δυστύχημα είναι ότι κανείς δεν μπορεί να

γνωρίζει πότε η Κάρλα θα μπορέσει να χαρακτηριστεί ξανά λίμνη.

Μετά την αποξήρασή της το 1962, η αναγέννηση της λίμνης αποφασίστηκε και σχεδιάστηκε τη δεκαετία του 1990. Την περίοδο εκείνη, όμως, ίσχυαν εντελώς διαφορετικές συνθήκες και από τον σχεδιασμό της αποκατάστασης αποκλείστηκαν ορισμένα πολύ κρίσιμα δεδομένα, όπως οι κλιματικές αλλαγές και η αύξηση των αναγκών για νερό που έχουν οι καλλιέργειες του θεσσαλικού κάμπου.

Ιστορικά, η έκταση της λίμνης ήταν μεγαλύτερη από 140.000 στρέμματα. Στο σχέδιο αποκατάστασης προβλεπόταν να δημιουργηθεί μια καινούργια λίμνη 38.000 στρεμμάτων. Σήμερα, ο όγκος των νερών της παρουσιάζει μεγάλες αυξομειώσεις. Χαρακτηριστικό είναι πως οι τελευταίες μετρήσεις έδειξαν ότι η λίμνη έχει βάθος 0,5 μέτρο και στόχος του σχεδίου είναι να ανέβει η στάθμη στα 6-7.

152

εκατ. ευρώ προέβλεπε η δαπάνη για την αναγέννηση της λίμνης εν έτει 1999

200 εκατ. ευρώ για έναν... λάκκο

ΑΛΛΑ 50 ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ θα ξοδευτούν την επόμενη τριετία για να ολοκληρωθούν τα έργα που έχουν προβλεφθεί για την ανασύσταση της Κάρλας. Ενώ ο αρχικός σχεδιασμός της πολιτείας προέβλεπε δαπάνη άνω των 150 εκατ. ευρώ και περαίωση έργων το 2003, τον περασμένο Φεβρουάριο, η υπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής **Τίνα Μπιρμπίλη** υπέγραψε την επιπρόσθετη δημόσια δαπάνη των 50 εκατομμυρίων, με στόχο να τελειώσουν επιτέλους τα έργα το 2013.

«Μέχρι σήμερα έχουμε ολοκληρώσει το 60% των έργων», δηλώνει ο διευθυντής της Ειδικής Υπηρεσίας Δημοσίων Έργων Επαναδημιουργίας Κάρλας, Κωνσταντίνος Δανιήλ, αναφερόμενος όμως αποκλειστικά στο κομμάτι που αφορά τα αντλιοστάσια, την κατασκευή των περιμετρικών αναχωμάτων και των υπόλοιπων εργασιών που θα υδροδοτήσουν τη λίμνη. Στο αρχικό σχέδιο, ωστόσο, που εκπονήθηκε επί υπουργίας **Κώστα Λαλιώτη** στο πά-λαι ποτέ ΥΠΕΧΩΔΕ, προβλέπονταν εργασίες ανάδειξης του φυσικού περιβάλλοντος, υποδομές τουριστικής ανάπτυξης, έργα ύδρευσης για την πόλη του Βόλου κ.ά.

Το χρονικό

1887

Απουσία φυσικών αναχωμάτων, η λίμνη πλημμυρίζει συχνά και το ενδεχόμενο αποξήρανό της ερευνάται για πρώτη φορά.

1913

Μεγάλες πλημμύρες προκαλούν ανυπολόγιστες καταστροφές στα χωριά της Θεσσαλίας.

1940

Την περίοδο της Κατοχής, τα ψάρια και τα πτηνά της Κάρλας γλιτώνουν τη Θεσσαλία από την πείνα που έπληξε άλλες περιοχές της χώρας.

1954

Εγκρίνεται η μελέτη για την αποξήραση του 50% της λίμνης. Οι εργασίες ξεκινούν το 1958.

1961

Η κυβέρνηση Καραμανλή αποφασίζει την αποστράγγιση του 100% της λίμνης. Η Κάρλα στερεύει το 1962.

1997

Λαμβάνεται οριστικά η απόφαση για την αναγέννηση της Κάρλας.

1999

Το ΥΠΕΧΩΔΕ εγκρίνει σχέδιο επαναδημιουργίας της Κάρλας, ύψους 51,8 δισ. δρχ. (152 εκατ. ευρώ). Τα έργα θα ολοκληρώνονταν το 2003.

2010

Το υπουργείο Περιβάλλοντος εγκρίνει νέα χρηματοδότηση 50 εκατ. ευρώ. Επιστήμονες δηλώνουν ότι η Κάρλα βρίθκει μικροβίων και είναι άγνωστο πότε θα αναγεννηθεί.

Πληροφορίες από το Κέντρο Μελέτης και Προστασίας του Περιβάλλοντος στη λίμνη Βοιβηίδα - Κάρλα.